

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Oddać z NAWIĄZKĄ

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Kiedy ktoś nam wyjątkowo uprzykrzy życie, możemy mu oddać Z NAWIĄZKĄ, czyli odpłacić mu tym samym, ale jeszcze z naddatkiem. W języku ogólnym NAWIĄZKA zachowała się tylko w tym wyrażeniu, ale w języku prawnym do dziś występuje w swojej pierwotnej postaci: NAWIĄZKA to rodzaj odszkodowania, 'kara pieniężna za wyrządzoną krzywdę moralną lub ból fizyczny wypłacana poszkodowanemu przez sprawcę'. W dawnych czasach NAWIĄZKA była kwotą wymierną i adekwatną do czynu, stanowiła ją bowiem „pieniężna suma” przeznaczona „na felczerów i aptekę” (jak podaje S. Linde), a więc: „jakeś go pobił, to teraz opłać mu medyka i zapłać za medykamenty, żeby się nieborak z biedy wykaraskał!”. Trudna do ustalenia jest etymologia NAWIĄZKI: że jest ona strukturalnie związana z czasownikiem NAWIĄZAĆ, to pewne, ale w jaki sposób przechodziło znaczenie, to już dość trudno prześledzić, brakuje bowiem wczesnych poświadczeń tekstowych. Być może NAWIĄZKA była najpierw rodzajem opatrunku NAWIĄZYWANEGO na ranę, czyli takiego, który się nakładało na ranę lub którym się ją obwiązywało. Jest to jednak tylko przypuszczenie...